

Diana Horká Šeplavá – Voiceband a folklorní soubor

Vyjádření vedoucí diplomové práce

Dlouhodobý zájem autorky o hudbu, literaturu a divadlo se projevil ve volbě tématu bakalářské práce. Diana Horká Šeplavá dlouhodobě spolupracuje s folklorním souborem Notičky, s jehož členy se rozhodla v rámci svého projektu prakticky ověřit, „zda může být voiceband uplatnitelný v dramaticko-výchovné práci a jakým způsobem.“

V teoretické části nejprve vymezuje pojem voiceband, který v současné češtině funguje ve více významových rovinách (zahrnuje hudební produkce a capella; sborovou recitaci využívající hudební atributy – staccata, refrény, glissanda, rytmus a melodii literárního textu; stylizovanou vícehlasou rytmizovanou jevištní mluvu.... Burianův voice-band). Pro popis principů voicebandu volí přehledné členění; v části věnované možnostem jejich uplatnění v dv je ale zbytečně stručná a mnohdy sklouzává k obecnosti (souhra, spolupráce, sebepoznání...). Subkapitole 3.3. „Hudební kvality“ by také prospěla větší konkrétnost ve spektru možností, které nabízí ony „rytmické, dynamické, melodické, výrazové a kompoziční kvality...“.

V plánu víkendové dílny z časových důvodů rozumně upozadila oblast správné výslovnosti, artikulace (hlasové techniky) a zaměřila se na tvořivou práci s uměleckým textem a jeho obsahem, na experimentování s hudebními atributy skrytými v literárním textu (rytmem, melodií, dynamikou) prostřednictvím hlasu, pohybu a prostorových kompozic, zvuků, příp. jednoduchých hudebních nástrojů. Cílem bylo skrze hlubší seznámení s obsahem textu najít cestu k hlasovému projevu naplněnému situační představou a emocionálním obsahem.

Vychází přitom z vlastní zkušenosti, že členové folklorního souboru jsou zaměřeni především na hudební produkci a obsah textu písně bývá při nácviku opomíjen. Volba Seifertovy básně koresponduje s dlouhodobou prací souboru Notičky na zhudebněném pásmu básní J.Seiferta, konkrétní text Ukolébavky má jasný rytmus, opakující se strukturu, obsahuje zvukomalebné výrazy, atmosféru, napětí i potenciál k určité nadsázce – zejména při práci se staršími účastníky (hororová uspávanka).

Projekt postupuje metodicky od seznámení či připomenutí základních hudebních pojmů důležitých pro další práci s voicebandem (rytmus, tempo, dynamika, barva, forte, staccato, crescendo apod.); přes obsahový rozbor básní známých souboru z nastudovaného hudebního pásma (např. Okarína, Dopis mamince, Píseň o vločkách) a hledání hudebnosti verše, gradace, frázování textu, atmosféry, opakujících se motivů, kontrastu atd. – tedy opět potenciálních východisek pro práci s voicebandem. Zařazení části věnované studiu a srovnání partitur (Burian:Vojna x Fiala:Housle) bylo v tuto chvíli dle mého názoru již nadbytečné (vzhledem k velmi omezenému času nebylo možné využít této zkušenosti k tvorbě vlastního zápisu v závěru dílny). V další části postupovala přes pohybové asociace rýmů, rytmizaci veršů, živé rozehrané obrazy vycházející z obsahu básně až k práci s jednotlivými komponenty voicebandu (tempo, gradace, dynamika, výška a délka tónu, glissando, staccato, parlando, rozdělení jednotlivých hlasů) a ke skládání vzniklých částí do sebe, společného voicebandu.

Ačkoli byla struktura dílny dle mého názoru velmi dobře metodicky vystavěna, možnost hlubšího prozkoumání v úvodu nastolené otázky „zda může být voiceband uplatnitelný v dramaticko-výchovné práci a jakým způsobem.“ nepříznivě ovlivnila jednak malá časová dotace dílny daná možnostmi skupiny (víkend pá 2 hodiny, so 3apůl hodiny, ne 7 hodin), jednak nezkušenost účastníků/hudebníků s metodami dramatické výchovy (hra v roli, rozehrané obrazy apod.). Jednotlivé kroky by si zasloužily delší časový úsek, aby mohlo dojít k osvojení dramaticko výchovných metod a jejich prostřednictvím k hlubšímu prožitku a setkání s textem.

Popis projektu obsahuje záznam instrukcí i podrobnou zpětnou reflexi jednotlivých kroků, kde autorka vyjmenovává veškerá úskalí a problémy, které při realizaci nastaly ... analyzuje je a zamýšlí se i nad možnostmi řešení ve změně instrukce či metodickém postupu. Škoda že se v popisu málo zaměřuje na pozitiva a dosažené výsledky, ačkoli zvukové záznamy v příloze ukazují, že vznikly zajímavé voicebandové pasáže.

Bakalářská práce Diany Horké Šeplavé ukazuje, že práce s voicebandem je pro dv práci inspirativní (zejména v oblasti rozvoje rytmických a hudebních dovedností, sborového přednesu, hlubšího porozumění obsahu textu a jeho kompozice, v inscenační práci...).

Doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci C.

V Praze 18.6.2018

Ivana Sobková